

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра глобальної економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО
Економічний факультет
«13» червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОН'ЮНКТУРА СВІТОВИХ АГРАРНИХ РИНКІВ

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітня програма «Міжнародна економіка»

Факультет економічний

Розробники: к.г.н., доцент Перегуда Ю. А.

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни
«Кон'юнктура світових аграрних ринків»

Дисципліна "Кон'юнктура світових аграрних ринків" спрямована на формування знань про сучасний стан, структуру та тенденції розвитку аграрних ринків у глобальному вимірі. Вона охоплює аналіз факторів, що впливають на формування попиту і пропозиції, цінову динаміку, сезонні та циклічні коливання, а також політичні, економічні й екологічні чинники, які визначають кон'юнктуру світових ринків сільськогосподарської продукції. Особливу увагу приділено ролі основних гравців — країн-експортерів та імпортерів, міжнародних організацій, бірж та трейдерів. У процесі вивчення дисципліни студенти набувають практичних навичок моніторингу ринкової інформації, аналізу ринкової ситуації, оцінювання потенціалу для експорту аграрної продукції та прийняття управлінських рішень у сфері міжнародної аграрної торгівлі. Цей курс є важливим для формування фахівців, здатних орієнтуватися в глобальному аграрному середовищі, прогнозувати кон'юнктуру і пропонувати ефективні стратегії позиціонування української аграрної продукції на світових ринках.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь	
Освітній ступінь	ОС «Бакалавр»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітня програма	«Міжнародна економіка»
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
	Денна форма навчання
Рік підготовки (курс)	4
Семестр	7
Лекційні заняття	30 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.
Лабораторні заняття	- год.
Самостійна робота	90 год.
Індивідуальні завдання	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год.

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи теоретичних знань, прикладних вмінь і практичних навичок щодо використання методичного, організаційного, статистичного забезпечення дослідження й прогнозування економічної кон'юнктури для визначення стану та тенденцій розвитку окремого ринку або економіки в цілому. Підготовка висококваліфікованих фахівців з економіки, які володіють сучасними теоретичними знаннями, методами, інструментами та практичними навичками для оцінки кон'юнктури світових аграрних ринків і прийняття рішень щодо інвестування реалізації бізнес-ідей в аграрні ринки України.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших

професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.

СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.

СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Денна форма навчання				
	Спеціалізація: Міжнародна економіка				
	Тижні	усього	у тому числі:		
лекції			прак-тичні	с.р.	
Змістовний модуль 1. Характеристика кон'юнктури ринку					
Тема 1. Економічна характеристика кон'юнктури ринку	1-2		3	3	
Тема 2. Методичний інструмент дослідження кон'юнктури ринку.	3-4		3	3	
Тема 3. Зміст кон'юнктурних досліджень світових аграрних ринків	5-6		3	3	
Тема 4. Аналіз взаємозалежності динаміки і циклічності економічних коливань	7		3	3	
Тема 5. Кон'юнктурний аналіз обсягу і типу аграрних ринків.	8		3	3	
Разом за модулем 1		75	15	15	45
Змістовний модуль 2. Кон'юнктура аграрних ринків					
Тема 6. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів ЄС	9-10		3	3	

Тема 7. Кон'юнктура аграрних ринків країн NAFTA	11-12		2	2	
Тема 8. Кон'юнктура аграрних ринків країн Східної Азії	13-14		2	2	
Тема 9. Кон'юнктура аграрних ринків країн МС	15-16		2	2	
Тема 10. Кон'юнктура аграрних ринків ASEAN			2	2	
Тема 11. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів Mercosur			2	2	
Тема 12. Кон'юнктура аграрних ринків Австралії			2	2	
Разом за модулем 2		75	15	15	45
ВСЬОГО		150	30	30	90

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Економічна характеристика кон'юнктури ринку	3
2	Тема 2. Методичний інструмент дослідження кон'юнктури ринку	3
3	Тема 3. Зміст кон'юнктурних досліджень світових аграрних ринків	3
4	Тема 4. Аналіз взаємозалежності динаміки і циклічності економічних коливань	3
5	Тема 5. Кон'юнктурний аналіз обсягу і типу аграрних ринків.	3
6	Тема 6. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів ЄС	3
7	Тема 7. Кон'юнктура аграрних ринків країн NAFTA	2
8	Тема 8. Кон'юнктура аграрних ринків країн Східної Азії	2
9	Тема 9. Кон'юнктура аграрних ринків країн МС	2
10	Тема 10. Кон'юнктура аграрних ринків ASEAN	2
11	Тема 11. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів Mercosur	2
12	Тема 12. Кон'юнктура аграрних ринків Австралії	2
	Разом	30

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Економічна характеристика кон'юнктури ринку	3
2	Тема 2. Методичний інструмент дослідження кон'юнктури ринку	3
3	Тема 3. Зміст кон'юнктурних досліджень світових аграрних ринків	3
4	Тема 4. Аналіз взаємозалежності динаміки і циклічності економічних коливань	3
5	Тема 5. Кон'юнктурний аналіз обсягу і типу аграрних ринків.	3
6	Тема 6. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів ЄС	3
7	Тема 7. Кон'юнктура аграрних ринків країн NAFTA	2
8	Тема 8. Кон'юнктура аграрних ринків країн Східної Азії	2
9	Тема 9. Кон'юнктура аграрних ринків країн МС	2
10	Тема 10. Кон'юнктура аграрних ринків ASEAN	2
11	Тема 11. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів Mercosur	2
12	Тема 12. Кон'юнктура аграрних ринків Австралії	2
	Разом	30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійна робота 1. Характеристика кон'юнктури ринку	45
2	Самостійна робота 2. Кон'юнктура аграрних ринків	45
	Усього	90

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати, презентації;
- захист практичних робіт;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи.

7. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод командної роботи, метод мозкового штурму;
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- відеометоди (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
6 семестр		
Модуль 1. Загальна характеристика Європейського Союзу		
Тема 1. Економічна характеристика кон'юнктури ринку	ПРН 3, 10, 12, 13,18,21 Розуміти можливості використання досліджень ринку в господарській діяльності підприємства для підвищення його конкурентоспроможності; Вміти висвітлювати особливості здійснення досліджень ринку залежно від їх цілей та напрямів.	
Практична робота 1.		10
Тема 2. Методичний інструмент дослідження кон'юнктури ринку.		
Практична робота 2.		10
Тема 3. Зміст кон'юнктурних досліджень світових аграрних ринків		
Практична робота 3.		10
Тема 4. Аналіз взаємозалежності динаміки і циклічності економічних коливань		
Практична робота 4.		10
Тема 5. Кон'юнктурний аналіз обсягу і типу аграрних ринків.		
Практична робота 5.		10
Самостійна робота 1		20
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Сучасні тенденції розвитку ЄС		

Тема 6. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів ЄС	ПРН 3, 10, 12, 13,18,21 Розуміти комплекс спеціальних методів та технологій, що використовуються при виконанні досліджень ринку. Вміти використовувати результати досліджень ринку для підвищення ефективності прийняття управлінських рішень.	
Практична робота 6.		10
Тема 7. Кон'юнктура аграрних ринків країн NAFTA		
Практична робота 7.		10
Тема 8. Кон'юнктура аграрних ринків країн Східної Азії		
Практична робота 8.		10
Тема 9. Кон'юнктура аграрних ринків країн МС		
Практична робота 9.		
Тема 10. Кон'юнктура аграрних ринків ASEAN		
Практична робота 10.		10
Тема 11. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів Mercosur		
Практична робота 11.		5
Тема 12. Кон'юнктура аграрних ринків Австралії		
Практична робота 12.		5
Самостійна робота 2		20
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проект/робота (за наявності)		-

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (напр., лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс з дисципліни «Кон'юнктура світових аграрних ринків». <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4901>

2. Глобальні товарні ринки і конкуренція: методичні вказівки до вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» ОПП «Міжнародна економіка». Перегуда Ю. А., Вдовенко Н. М., Павленко М. М., Яцун А. Г. К.: НУБіП України. 2024. 51 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Hong, A., Li, X., Wang, Y. and Shi, M. (2023), Can customization promote product innovation in the global B2B market? Evidence from export manufacturing firms from emerging markets, *International Marketing Review*, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/IMR-10-2021-0316>
2. Huang, H., He, Y., & Chen, J. (2019). Competitive strategies and quality to counter parallel importation in global market. *Omega*, 86, 173-197.
3. Low, P. (2016). International trade and the environment. *UNISIA*, (30), 95- 99.
3. Nguyen, B. H., Okimoto, T., & Tran, T. D. (2021). Uncertainty and sign-dependent effects of oil market shocks. *Journal of Commodity Markets*, Forthcomming.
4. Schell, D., Wang, M., & Huynh, T. L. D. (2020). This time is indeed different: A study on global market reactions to public health crisis. *Journal of behavioral and experimental finance*, 27, 100349.
5. Scholvin, S., Breul, M., & Diez, J. R. (2021). A magic formula for economic development? Global market integration and spatial polarization in extractive industries. *Area Development and Policy*, 6(3), 337-346.
6. Smales, L. A. (2021). Investor attention and global market returns during the COVID-19 crisis. *International Review of Financial Analysis*, 73, 101616.
7. Ye. Savelyev, V. Kuryliak, K. Darvidou, M. Lyzun, I. Lishchynskyy. Transformation of Ukrainian Automotive Industry in the Context of Electromobility: Applying the Experience of Visegrad States. IV International Scientific Congress "Society of Ambient Intelligence – 2021" (ISCSAI 2021)
8. Zakari A, Khan I, Tan D, Alvarado R, and Dagar V (2022) Energy efficiency and sustainable development goals (SDGs). *Energy* 239:122365
9. Васильківський, Д. М., Трубнік, Т. Є., & Бикова, М. Д. (2023). Економічні орієнтири України в контексті перспектив розвитку світової економіки у 2023-2024 роках. *Академічні візії* (17). <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/272>
10. Іванова Л. О. Основні детермінанти розвитку кон'юнктури світового ринку. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2020. № 4 (36). С. 88-99.
11. Ліщинський І., Лизун М. Транскордонне співробітництво України та країн Вишеградської четвірки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2020. Вип. 46. DOI: <https://doi.org/10.32841/2413-2675/2020-46-1>
12. Побоченко, Л., Татаренко, Н., & Прокоп'єва, А. (2023). Сучасні тренди розвитку світового ринку зерна в умовах війни в Україні. *Економіка та суспільство*, (48). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-29>
13. Савенко, І., Седікова, І., & Седіков, Д. (2022). Російсько-український конфлікт: виклики для зернового ринку. *Food Industry Economics*, 14(2). DOI: <https://doi.org/10.15673/fie.v14i2.2320>.
14. Чіп Л. О. (2020). Макроекономічна кон'юнктура аграрного ринку в умовах економічної нестабільності. Том 31(70). № 4, 2020. <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-4-13>
15. Борисова Т. М. Міжнародна економічна конкуренція: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 232 с.
16. Закон України «Про захист економічної конкуренції». Відомості Верховної Ради України. № 12, стаття 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
17. Офіційний сайт Групи світового банку. URL: worldbank.org.
18. Офіційний сайт Конференції ООН з торгівлі та розвитку. URL: unctad.org.
19. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: wto.org.
20. Офіційний сайт Центру ЮНКТАД / COT з міжнародної торгівлі. URL: intracen.org.